

Paper ActiZ – commissiedebat Digitale ontwikkelingen in de zorg

1 april 2025

Digitale ontwikkelingen in de zorg bieden kansen om mensen beter te ondersteunen, zorgprofessionals efficiënter te laten samenwerken en zo bij te dragen aan een toekomstbestendige zorg. In het licht van de toenemende zorgvraag en dubbele vergrijzing is dit cruciaal en wordt hier ook in de verpleeghuis- en thuiszorg hard aan gewerkt. Want met minder professionals moeten we méér mensen helpen.

Digitalisering draagt bij aan betere gegevensuitwisseling, grotere databeschikbaarheid en ondersteuning van mens én professional. Hier wordt hard aan gewerkt, en de richting van het ministerie van VWS is goed, al blijft aandacht voor toepassingen in de verpleeg- en thuiszorg belangrijk. Toch wil ActiZ, branchevereniging van zorgorganisaties in de ouderenzorg, enkele belangrijke aandachtspunten onder de aandacht brengen.

1. Duurzame financiering van digitalisering

Digitalisering is geen eenmalig project, maar een structureel onderdeel van moderne zorg. Of het nu gaat om AI-toepassingen, elektronische cliëntendossiers of infrastructuur voor veilige gegevensuitwisseling — dit vraagt om blijvende investeringen in onderhoud, scholing en doorontwikkeling.

Zorgtarieven zijn momenteel ontoereikend voor deze kosten. Digitalisering gebeurt nu vaak met tijdelijke subsidies die niet de structurele kosten dekken en niet alle zorgaanbieders bereiken. Een digitale collega kost wel geld, maar krijgt geen uurtarief. Net als vastgoed, vraagt ICT blijvend onderhoud en ondersteuning. Daarbij is het voor de kleinere organisaties haast onmogelijk om de subsidies aan te vragen. Duurzame financiering maakt dat besluitvorming beter kan plaatsvinden.

- *Laat de structurele kosten van digitalisering terugkomen in reguliere zorgtarieven en vergoedingen in plaats van bekostiging op basis van tijdelijke subsidies.*

2. Wegnemen van belemmeringen in netwerkzorg

Zorg vindt steeds vaker plaats in een netwerk rondom de cliënt. Dat vraagt om samenwerking tussen formele en informele zorg, verschillende zorgaanbieders én passende digitale ondersteuning.

Echter: de huidige financieringsstructuren en regelgeving vormen belemmeringen. Zorgfinanciering is vaak nog ingericht op individuele instellingen of patiëntgericht, waardoor gezamenlijke initiatieven of netwerkoplossingen moeilijk van de grond komen.

- *Pas regelgeving en bekostiging aan, zodat netwerkzorg ondersteund wordt in plaats van tegengewerkt.*

--GOED VOORBEELD--

Avond-, Nacht- en Weekendzorg in de wijk

Ook tijdens avond-, nacht-, of weekendzorg de juiste zorg kunnen verlenen, ongeacht bij welke zorgorganisatie iemand staat ingeschreven of welk cliëntendossier wordt gebruikt. Dankzij samenwerking tussen ActiZ, Stichting NUTS, zorgprofessionals en softwareleveranciers is een veilige oplossing ontwikkeld voor dossierinzage door professionals in de wijkverpleging buiten reguliere tijden.

Het systeem maakt gebruik van het open standaarden en open source software van [Stichting NUTS](#), een stichting voor digitale samenwerking in de zorg. ANW-medewerkers kunnen veilig en gebruiksvriendelijk cliëntinformatie inzien en terug rapporteren — ongeacht welk systeem de oorspronkelijke zorgorganisatie gebruikt. Zo is het wijkteam de volgende ochtend direct op de hoogte. Dit initiatief bewijst dat digitale netwerkzorg mogelijk is, mits goed gefaciliteerd.

[Lees en bekijk hier](#) hoe de oplossing voor ANW-zorg tot stand kwam.

3. Focus aanbrengen – richten op de toekomst

De afgelopen jaren zijn er een aantal nieuwe afspraken gemaakt, denk aan de European Health Data Space (EHDS), eIDAS, DeZi en het Landelijk Dekkend Netwerk en de generieke functies en afspraken daarbinnen. Nieuwe afspraken betekenen dat oude afspraken feitelijk opnieuw tegen het licht moeten worden gehouden. Wat ActiZ betreft geldt dit ook voor de Wegiz, de daaronder liggende programma's en bestaande infra en software. Deze toetsing of het aansluit bij de toekomst komt zelden vanuit de programma's zelf.

Behoud vooral wat toekomstbestendig is en daarbij aansluit, ook vanuit het oogpunt van gebruikers (zowel cliënten als zorgprofessionals) in de langdurige zorg, maar stop met wat daar niet aan bijdraagt.

- *Voer een landelijke toets in op lopende initiatieven. Wat niet bijdraagt aan de toekomstvisie moet kunnen stoppen. Zo komt tijd en energie vrij voor datgene wat écht telt.*

4. Data bij de bron – minder overdracht, meer samenwerking

Gegevensuitwisseling gaat nog vaak over communicatie tussen systemen. In de ouderenzorg loopt de sector echter voorop met het principe van "data aan de bron". Veel elektronische cliëntendossiers zijn hier al op ingericht. Ook via het [programma KIK-V](#) wordt gewerkt aan efficiënte ontsluiting van gegevens vanuit de verpleeghuiszorg, gebaseerd op wat al wordt geregistreerd in het primaire proces.

Dit leidt tot minder administratieve lasten, betere informatie én meer samenwerking. Niet overdracht, maar een gedeelde bron moet het uitgangspunt zijn. Bovendien draagt dit principe bij aan maatschappelijk aanvaard datagebruik: gegevens worden doelgericht, veilig

en transparant ingezet, precies daar waar ze nodig zijn. Door 'privacy by design' toe te passen, wordt de privacy van cliënten geborgd, en wordt het vertrouwen van burgers in digitale zorg versterkt.

- *Investeer in eenheid van taal, open internationale standaarden en systemen die het registreren aan de bron ondersteunen. En maak 'privacy by design' en maatschappelijk verantwoord datagebruik tot uitgangspunt bij alle digitale zorgontwikkelingen.*

Samenvattend

In kort vraagt ActiZ uw hulp bij:

- Structurele financiering van digitalisering;
- Het stimuleren van netwerkzorg door het wegnemen van belemmeringen;
- Duidelijke prioritering en het durven stoppen van ineffectieve initiatieven;
- Vol inzetten op de EHDS als toekomstvisie;
- En blijvende inzet op het principe van data aan de bron.

Zo bouwen we aan een zorgsysteem dat ook in de toekomst toegankelijk, werkbaar en mensgericht blijft.

Contact

Voor meer informatie of vragen, neem gerust contact op:

Olfert Koning (o.koning@actiz.nl / 06-2902 0035), public affairs ActiZ.